

Hollolan strategisen yleiskaavan päivitys

Palaute osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

Alla on esitetty palautteiden sisältö lyhyesti ja tiivistetysti luettavuuden takia. Asiat on eritelty kolmeen ryhmään: 1) asiat, jotka liittyvät OAS:n sisältöön. 2) asiat, jotka huomioidaan jatkosuunnittelussa. 3) asiat, joita ei ratkaista strategisella yleiskaavalla.

LAUSUNNOT

1 HÄMEEN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUS, 12.12.2019

Lausunnon sisältö

1. OAS:n sisältöön liittyvät asiat
 - Suppea, mutta kattaa oleelliset asiat
 - Keskusteluissa on nostettu kaavan käytettävyyden parantamisen osallisten ja kuntalaisten näkökulmasta. Voisiko tämän nostaa myös OAS:ssa esiin?
 - Mikäli selvitykset edellyttävät, on kaavakarttaan tehtävä myös muita muutoksia. Myös näiltä osin OAS:aa on päivitettävä, mikäli tarvetta
2. Jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat
 - P-H liikennejärjestelmä suunnitelman (6/2019) painotukset ja tavoitteet suhteessa kaavaan. Tulisi tarkastella koko kunnan liikenneverkon ja -järjestelmän nykytilannetta ja toimivuutta tulevaisuudessa
 - Mikäli kaavaan tulevat muutokset, jotka aiheuttavat liikennemäärien ja suuntien muutoksia, tulee nämä arvioida toimivuuden ja turvallisuuden kannalta. Tällaisia voivat olla kaupan, liike-elämän, asutuksen sijoittumisen muutokset.

2 LAHDEN KAUPUNKI 9.12.2019

Lausunnon sisältö

2. Jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat
 - Lahdessa valmistumassa selvitys ekologisista verkostoista. Kuntarajojen yli jatkuvat verkostot tarpeen huomioida kaavan yhteydessä.

3 PUOLUSTUSVOIMA, 3.12.2019

Lausunnon sisältö

2. Jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat
 - Tuulivoimaloita varten kaavaan tulisi antaa seuraava yleinen määräys:

"Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista tuulivoimaloista koko kunnan alueella tulee aina pyytää erillinen lausunto puolustusvoimien Pääesikunnalta.

Myös alle 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeista pientuulivoimaloista tulee pyytää Pääesikunnan lausunto, jos kiinteistö jolle voimala rakennetaan, rajoittuu Puolustusvoimien käytössä olevaan alueeseen."

- Puolustusvoimien toiminta Hälvälän ampuma- ja harjoitusalueella tulee turvata

4 PHHYKY - TERVEYDENSUOJELUVIRANOMAINEN, 9.12.2019

Lausunnon sisältö

2. Jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat

- Kaavassa tulisi tavoitella sitä, että mahdollisimman suuri yhdyskuntamassa olisi liitettävissä järjestetyn vesihuollon piiriin
- Kaavassa tulisi varata mahdollisuus alueellisesti hulevesien hallinnan kehittämiseen sekä vesistökuormituksen vähentämiseen
- Kaavassa tulisi osoittaa ja priorisoida ihmisten elinympäristöä tai sen terveellisyyttä vaarantavat kohteet. Kaavassa olisi perusteltua mahdollistaa sekä varautua näiden kohteiden aiheuttamien haittojen poistamiseen tai minimointiin

Vastine

Hulevesien hallinnan osalta yleiskaavataso on hyvä vaihe kokonaisuuden hahmottamisen kannalta erityisesti kaupunkiympäristössä. Hollolassa tiivistä kaupunkiympäristöä ei käytännössä juurikaan ole ja hulevesien hallinta tulvien estämisen kannalta ei ole oleellisin asia. Hulevesiselvitykset ja hulevesisuunnitelmat huomioita tarkemman suunnittelun yhteydessä osayleiskaavoituksessa ja asemakaavoituksessa. Vesistökuormituksen osalta tilanne on toinen. Kaavan yhteydessä olisi mahdollista tehdä laajempaa hulevesiselvitystä, mutta sitä ei ole välttämätöntä linkittää strategisen yleiskaavatyön yhteyteen, koska kaavalla ei olla muuttamassa maankäyttöä laajojen hulevesivaikutusten osalta merkittävästi.

Kaavan yhteydessä on tuotu esiin ihmisten elinympäristöä ja terveellisyyttä vaarantavia kohteita. Kaavan yksi pääasiallinen tarkoitus on huomioida ja yhteensovittaa maankäyttöä siten, että ristiriitoja ei tältä osin muodostu. Elinympäristöä tai sen terveellisyyttä vaarantavat kohteiden osalta niiden aiheuttamien haittojen poistamiseen tai minimointiin käsitellään tapauskohtaisesti ympäristölupien yhteydessä.

MIELIPITEET

5 MIELIPITEET

Mielipiteitä jätettiin 8 kpl ja niiden sisältö on referoitu alla

1. OAS:n sisältöön liittyvät asiat

- Miksi kierrätyspuistoa ei mainita OAS:ssa

2. Jatkosuunnittelussa huomioitavat asiat

- Kierrätyspuistoa ei tule sijoittaa kehätien varteen lähelle Salpakankaan kuntakeskusta
- P-H lintutietieteellinen yhdistys on selvittänyt arvokohteita lintujen osalta ja selvitykset tulee huomioida. Vuoden 2017 Luontoarvot -teemakartassa on tältä osin puutteita. Ekologisten verkostojen määrittämisessä kaikki tärkeät lintualueet tulee ottaa huomioon. Kuvaukset ja rajaukset löytyvät osoitteesta: <https://phly.fi/retkeilykohteet/hollolan-lintupaikat/>
- Lisäksi seuraavat metsäalueet metsälinnuston kannalta tulee ottaa huomioon
 - o Kintterönsuon–Messilän alue
 - o Hälvälän lentokentän ja ampumaradan ympäristö
 - o Harjajensuojeluohjelmassa oleva Lentokentänkankaan alue ja yhteydet sieltä Salpausselkää pitkin lounaaseen
 - o Hämeenkosken Kukonharjun alue ja yhteydet sieltä Salpausselälle
- Koivusillanjoki tulisi olla mukana ekologisen verkoston tarkastelussa
- Rantalehtojen merkitystä ekologisen verkoston osana tulee tarkastella, sillä osa niistä puuttuu aiemman kaavan Luontoarvot -teemakartasta
- Laajimmat peltoalueet ovat petolintujen kannalta oleellisia ja ne tulee ottaa huomioon maankäyttöä suunniteltaessa
- Tärkeille lintualueille tarvitaan omat kaavamerkinnot turvaamaan ko. arvot
- tiukasti suojeltujen lajien osalta kaavamerkintöjen tulee olla ajantasaisia ja perustua koko kunnan kattaviin selvityksiin. Keskeisimpiä lajiryhmiä ovat saukko, liito-orava, lepakot, viitasammakko, ja tietyt korennot
- PHLY:llä on runsaasti jaettavanaan tietoa kaavaa varten. mm. arvokkaimpien lintualueiden rajaukset ovat paikkatietoina
- POSKI -raportin kohteet tulee huomioida mm. maa-aineistonottoa rajoittavina tekijöinä ja kulttuurihistoriallisten arvojen turvaamiseksi strategisessa yleiskaavassa
- Kierrätyspuiston varaus tulee ottaa huomioon kaikessa ja myös yleiskaavan päivittämisessä. Se ei ole pelkkä merkintä, joka ei vaikuttaisi muihin toimintoihin ympärillä
- Hälvälän ampumaradan laajennusta ei tule tehdä, sillä meluhaittoja on jo nykyisillä asuinalueilla
- Edistettävä luonnonsuojelu- ja virkistysalueiden perustamista siten, että strategisen yleiskaavan kirjauksia noudatetaan
- Messilän-Tiirismaan kaavoituksessa tulee huomioida ekologisen viherkäytävän säilyminen sekä ranta-alueen luontoarvot
- Lähdepurot ja pienvedet muodostavat ekologisia käytäviä. Aiemmin huomiotta jääneet pienvedet tulee lisätä Vesitalousteemakarttaan (esim. Vähäjoki, Koivusillanjoki, Auntjoki, Siltainjoki, Sulunoja, Hammonjoki, Mustijoki, Haritunjoki, Hämeenkoskella Sammalistojoja, Pätilanjoki jne.) Myös lähteet tulisi huomioida
- Tietyt maaseutu- ja peltoalueita tulee lisätä teemakarttoihin (Kissalan-Hersalan, Palomaan, Kaunkorven, Pätiälän ja Uuden Pätiälän, Mieholan, Laitialan)

- Tärkeät kallioalueet tulisi lisätä teemakarttaan (Komolankallio, Komonselän - Vaanian kalliot, Mieholan ja Uusi-Pätiälän kallioalueet, Hakosillan Pukkomäen alue, Herralan N-puolen Rautakorven alue sekä Tuohijärven - Luhdantaustan kallioalueet)
- Kukonharjun – Ojastenmäen alueet Harjujen suojeluohjelmaan
- Teoronjoen alue, Mustajoki ja Vähäjoki tärkeiksi jokialueiksi
- Luontoteemakarttaan on lisättävä lähes puuttuvat tärkeät suoalueet kuten Pinnolansuon, Laavionsuo ja alueen SW-osan suoalueet, Marjasuo, Pihkasalmensuo sekä Vesisuo.
- Viherverkostot karttaan luonnonsuojelualueet
- Kartassa käytettävä nimistö ei ole harkitusti valittu, esim. Tulikivenmaa ei hollolalaisille kerro, että sillä tarkoitetaan Tennilän ja Sairakkalan kylien välistä Salpausselän mutkaa. Alueesta on kehittymässä tärkeä luonnon ydinalue, jos "Rahametsän" puusto saa ikääntyä.
- Viherverkostokarttaan merkityt ekologiset yhteydet painottuvat etelä-pohjoinen suuntaan; olisi etsittävä lisää itä-länsisuuntaisia käytäviä.
- laaja luonnon monimuotoisuuden ydinalue, joka menee päällekkäin kierrätyspuiston ja jätteen loppusijoituspaikaksi ehdotetun VE 1:n kanssa. Kehätien tuntumaan on kaavailtu runsaasti lisää asuinalueita mm. Hirvimäen omakotialue. Kartano-Kumpulän ja Perhoslaakson omakotialueiden lähivirkistysalueet ovat kehätien ja sen rinnakkaisteiden rakentamisen jälkeen kaukana. Näiden alueiden vetovoimaa ei lisää automatkan päässä, kuntakeskuksen pohjoispuolella oleva Tiirismaa, vaan kehätien eteläpuoleinen luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä alue.
- Erityistä huolta on pidettävä Koivusillanjoen ja Melkonojien laaksojen ekologisista yhteyksistä. Joet ja purot saavat alkunsa avo- ja tiikulähteistä, joiden lähiympäristö on useimmiten äärimmäisen uhanalaisia luontotyyppisiä kuten lähdelehtokorpia. Pienvesien luontotyyppien suojelutaso pysyy suotuisana kun varjostava puusto pysyy entisellään eli noin 25 m leveänä kummallakin puolella uomaa.
- Parhaiten matkailua edistäisi Salpausselkä-Tiirismaan arvon kohottaminen kansallispuistoksi tai kansalliseksi kaupunkipuistoksi. Ekologinen yhteystarve on toteutettava golfkentän ja Keskikankaan teollisuusalueen väliin tarpeeksi leveänä.
- Viherverkostoon on hyvä lisätä myös Mieholan kylän Mustikkamäki, jonka luonto on vertailtavissa Kapervuoren luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeään alueeseen.
- Hollolan taajamien ja tiestöjen hulevesiratkaisut tulisi päivittää vähemmän ympäristöä rasittaviksi. Esim. Keskikankaan teollisuus- ja liikealueen sekä läheisten teiden asfalttipintojen hulevedet on johdettu Lahden puolelle, luonnonsuojelulla suojeltuihin Kintterönlampeen ja Kintterönsuon eteläosaan. Purkuputkesta purkauduttuaan hulevedet ovat kuluttaneet avoviemärin vanhaan lehtometsään sekä syventäneet ja leventäneet Kintterönsuon kokoomaojaa. Niiden kuljettamat lietteet sedimentoituvat Kintterönlampeen rehevoittäen sitä. Suojellun suon eteläosa pitäisi ennallistaa eikä sen pitäisi toimia hulevesien kulkureittinä kohti Vesijärveä.
- Myös Kintterönsuon pohjoisosa, Hollolan omistama, olisi hyvä suojella, jotta suo toimisi yhtenä ekosysteeminä ja palauttaisi luonnon monimuotoisuutta alueelle. Salpausselän reunamuodostuman etelärinteiden tyvialueilla on runsaasti lähteitä, joista monet ovat jo tuhoutuneet rakentamisen seurauksena. Ei ole suotavaa, että hulevedet johdetaan jäljellä olevien lähteiden kirkkaisiin purovesiin.
- Alueesta ei tule viihtyisää asumisympäristöä, jos lähes kaikki infra ja tontit joudutaan muokkaamaan räjäyttämällä. Murskatut kalliolohkareet työnnetään tonttien rajoille ja terävsärmäinen sepeli pihamaalle ja päälle asfalttia.

Vastine

Kaavaa varten on laadittu koko kunnan aluetta käsittävä kunnan laajat yhtenäiset metsäalueet sekä niiden väliset ekologiset yhteydet ja tunnistetaan monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeät luontoarvokokonaisuudet. Selvityksellä on osoitettu koko kunnan kattava rakenteellisesti ja laadullisesti

optimoitu ekologinen ja virkistysyhteydet. Kaavakartalla esitetään ulkoilua ja virkistystä varten varattu alue, joka toimii myös ekologisen verkoston osana. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee ottaa huomioon lähivirkistysalueiden riittävyys, luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot sekä varmistaa virkistysyhteyksien jatkuvuus. Virkistysyhteyksien luonne voi vaihdella rakennetusta luonnonmukaiseen. Erillisellä teemakartalla on esitetty Natura 2000-alueet, luonnonsuojelulain perusteella suojellut tai suojeltavaksi tarkoitetut alueet, maa- ja metsätalousalueet, joilla on erityisiä ympäristöarvoja, luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet ja harjujen suojeluohjelmaan kuuluvat alueet.

Vireillä oleva kierrätyspuistohanke selvityksineen lisätään OAS:aan.

Kierrätyspuisto on merkitty kaavaluonnokseen kaavakartalle selvitysalueeksi.

3. Asioita, joita ei ratkaista strategisella yleiskaavalla

- Muutamien yksittäisten asuinrakennuspaikkojen muodostaminen
- Yksittäiset käyttötarkoituksen muutokset

Vastine

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa päivitetään kaavaprosessin aikana. Vireillä oleva kierrätyspuistohanke selvityksineen lisätään OAS:aan.